

SCB

SVERIGE I SIFFROR

SNABBA OCH ENKLA FAKTA OM SVERIGE
2016/2017

INNEHÅLL

Människorna i Sverige.....	4
Unga i Sverige.....	10
Utbildning, jobb och pengar.....	12
Samhällets ekonomi.....	16
Hur gör vi statistik?.....	22

Statistiska centralbyrån (SCB) är en statlig myndighet. Vår uppgift är att framställa och sprida statistik. Vi gör det på uppdrag av regering och riksdag. Vår statistik används som underlag till beslut, forskning och debatt. All officiell statistik finns på www.scb.se.

Källan till all statistik i denna publikation är SCB. Om inte annat anges avser statistiken år 2015.

📧 statistiska_centralbyran_scb

🐦 [@sverigesiffror](https://twitter.com/sverigesiffror)

📘 [statistiskacentralbyranscb](https://www.facebook.com/statistiskacentralbyranscb)

FRÅGA OSS OM STATISTIK!

Statistikservice

Telefon: 010-479 50 00

E-post: information@scb.se

Adress: SCB, Box 24300,
104 51 Stockholm

Besöksadress:

Karlavägen 100, Stockholm
Klostergatan 23, Örebro

ISBN: 978-91-618-1648-4

Printed in Sweden

SCB-Tryck, Örebro 2016.10

TRO
ELLE
VET

TROR DU VET DU?

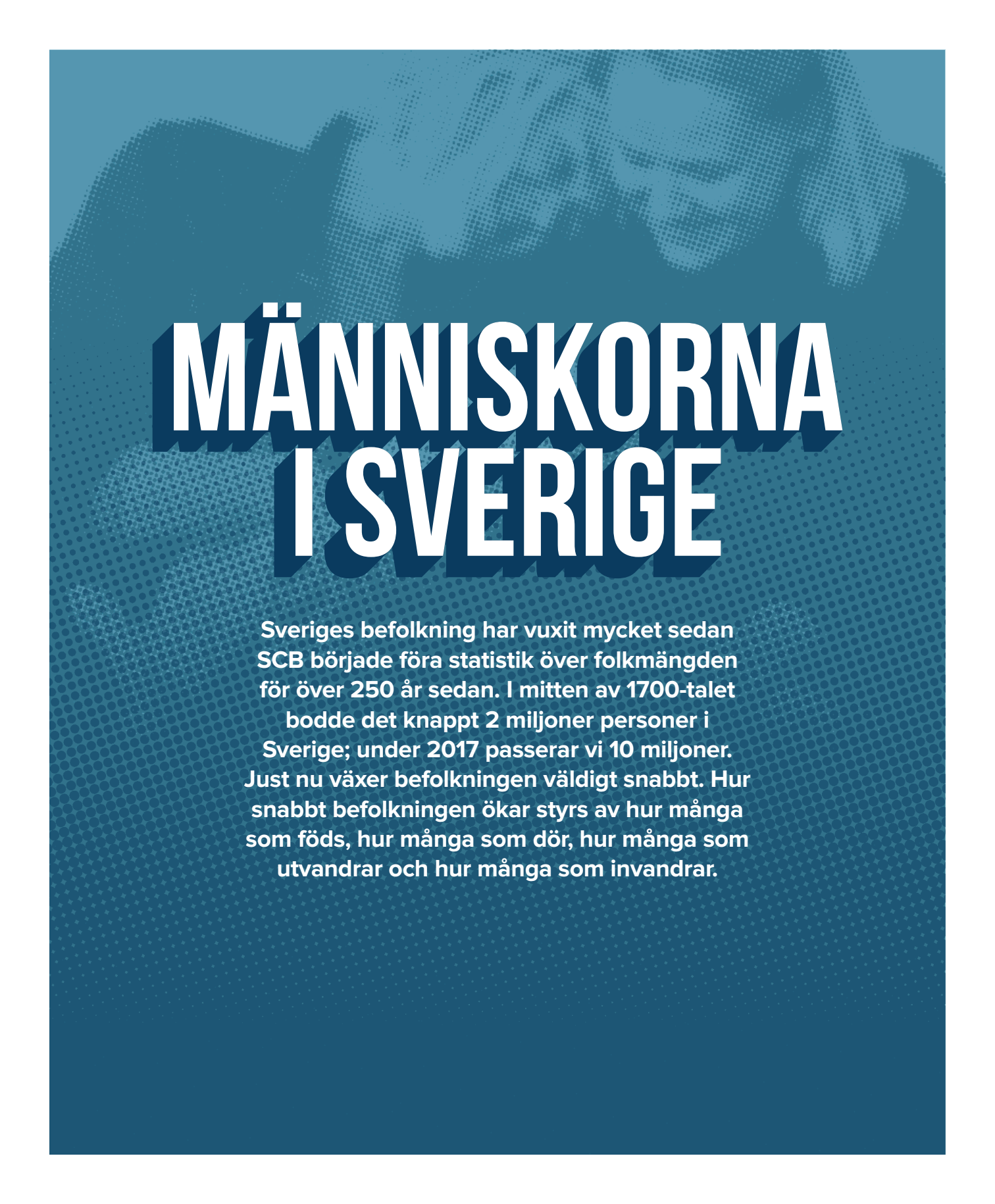
En kompis påstår något, eller så ser du en tidningsrubrik som väcker frågor. Med hjälp av statistik kan du kontrollera fakta, bygga argument och slå hål på myter.

Statistik är också viktigt för samhället, till exempel när man planerar var det ska finnas nya sjukhus och skolor eller vad som måste göras för att förbättra ekonomin.

På sverigesiffror.scb.se finns statistik som sträcker sig så långt tillbaka som 1749, året när vi på Statistiska centralbyrån, SCB, började samla in fakta om Sverige. Där får du veta hur många invånare det finns, vad folk jobbar med och vilken utbildning de har. Du kan klicka runt i diagram, göra jämförelser över tid, mellan män och kvinnor, kommuner eller åldersgrupper.

Statistiken presenteras i korta texter och du kan djupdyka efter mer information i artiklar, rapporter och databaser. Vi har gjort det enkelt och roligt att hitta guldkornen i vår enorma källa av statistik.

Vad tror du – och vad vet du egentligen? Statistik är kunskap, och kunskap är makt. Nu är den din.

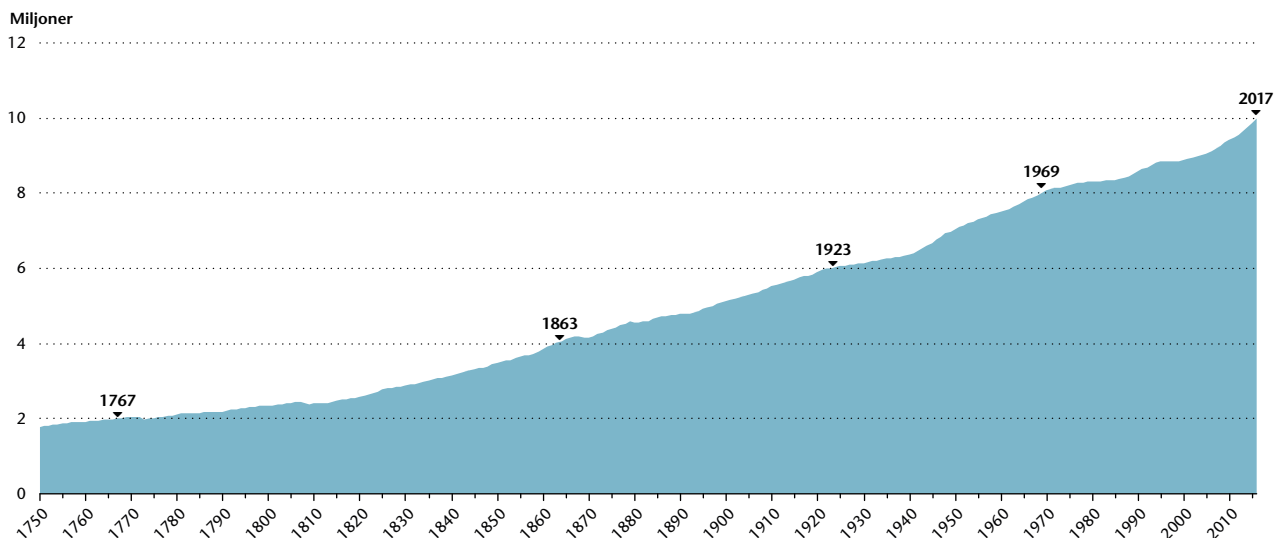

MÄNNISKORNA I SVERIGE

Sveriges befolkning har vuxit mycket sedan SCB började föra statistik över folkmängden för över 250 år sedan. I mitten av 1700-talet bodde det knappt 2 miljoner personer i Sverige; under 2017 passerar vi 10 miljoner. Just nu växer befolkningen väldigt snabbt. Hur snabbt befolkningen ökar styrs av hur många som föds, hur många som dör, hur många som utvandrar och hur många som invandrar.

BEFOLKNINGEN ÖKAR I ALLT SNABBARE TAKT

Befolkningsutveckling 1750–2015 och prognos 2016–2017.

1767: 2 MILJONER

När Sverige börjar föra statistik över landets befolkning 1749 var vi knappt 1,8 miljoner, så vi vet inte när 1 miljon invånare passerades. Men 1767 får Sverige 2 miljoner invånare. Och det händer faktiskt en gång till. I början av 1770-talet dör många människor i hungersnöd och sjukdomar, samtidigt som det föds få barn i Sverige. Det innebär att befolkningen minskar och hamnar under 2 miljoner under en period, för att sedan passera 2 miljoner igen år 1774.

1863: 4 MILJONER

Sverige passerar tre miljoner invånare. Under 1800-talet ökar befolkningen i högre takt än tidigare och den kommer att mer än fördubblas innan seklet är över. Under första delen av 1800-talet föds det många barn och allt fler av dem överlever. Människor lever också mycket längre jämfört med på 1700-talet. Varannan person når till exempel 60-års ålder i mitten av 1800-talet, jämfört med endast var tredje hundra år tidigare.

1923: 6 MILJONER

I början av 1900-talet växer den svenska industrin, det blir fler jobb och lättare att leva i Sverige. Utvandringen till Amerika som varit kraftig i slutet av 1800-talet börjar minska, samtidigt som det föds många barn. Sverige passerar 6 miljoner invånare.

1969: 8 MILJONER

Efter andra världskriget går svensk ekonomi på högvarv och arbetskraften räcker inte till. Många söker sig därför till Sverige från Syd- och Centraleuropa och våra nordiska grannländer för att jobba. Norge, Finland, Jugoslavien och Tyskland hör till de största invandringsländerna. Den stora kullen 40-talister har kommit upp i åldern då man brukar bilda familj, vilket också leder till att ovanligt många barn föds. Vi blir 8 miljoner.

2017: 10 MILJONER

Sverige passerar 10 miljoner invånare och befolkningen ökar nu snabbare än tidigare. Det var bara 13 år sedan vi var 9 miljoner invånare. Det kan jämföras med att ökningen mellan 8 och 9 miljoner tog 35 år. Nästa gräns, 11 miljoner, nås enligt prognoserna 2024, det vill säga om endast sju år.

📍 Du hittar Sveriges befolkningsresa från 1749 och interaktiva diagram på sverigesiffror.scb.se/folkmand

SÅ VÄXER SVERIGES BEFOLKNING

Sveriges befolkning ökade med 103 662 personer 2015. Det är den hittills största befolkningsökningen som uppmätts mellan två år. Att vi blir fler beror på att det föds fler än det dör, samtidigt som fler invandrar än utvandrar. Den största delen av befolkningsökningen beror på att fler invandrar till Sverige än de som lämnar landet. Under 2015 var det många som sökte skydd, asyl, i Sverige. Men för att räknas med i statistiken över den svenska befolkningen måste man först ha fått uppehållstillstånd.

+ INVANDRING
– UTVANDRING
+ FÖDDA
– DÖDA

= BEFOLKNINGS-
FÖRÄNDRING
+103 662

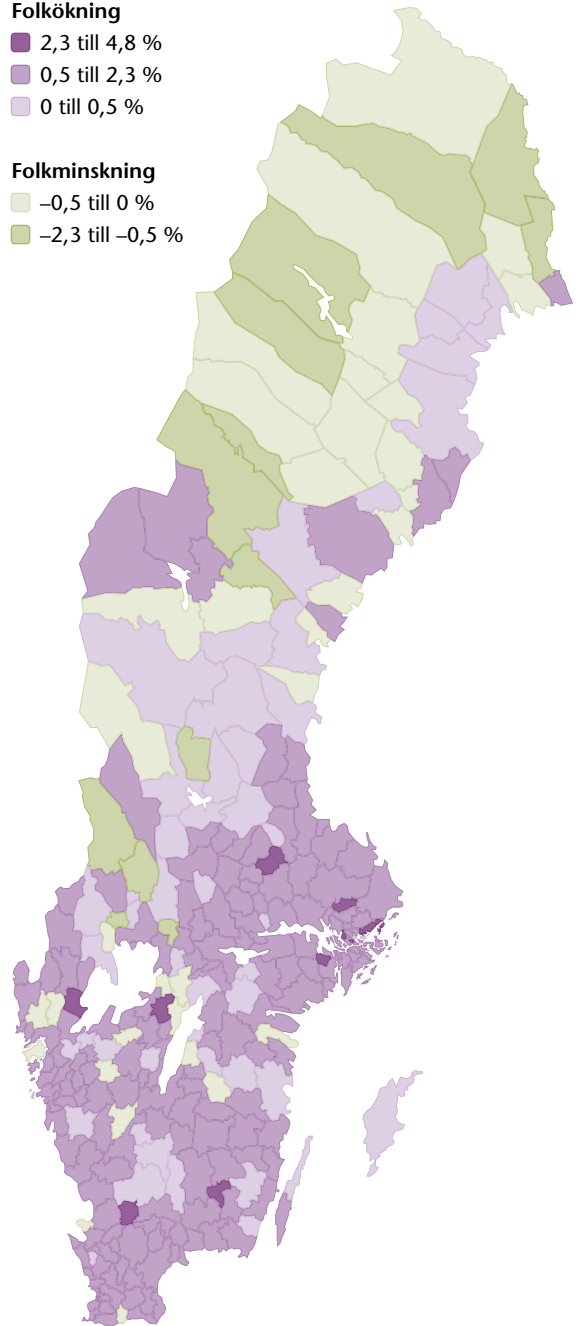
Befolkningsförändringar per kommun för 2015, procent.

Folkökning

- 2,3 till 4,8 %
- 0,5 till 2,3 %
- 0 till 0,5 %

Folkminskning

- 0,5 till 0 %
- 2,3 till –0,5 %

* Folkmängden ökade under 2015 med 1 289 personer på grund av händelser som inträffat före 2015, men som rapporterades under året.

**UNDER 2015 ÖKADE
INVANDRINGEN TILL
REKORDSIFFRAN**

134 240

SYRIEN

30 590

SVERIGE

14 580

ERITREA

6 838

POLEN

5 596

IRAK

4 082

SOMALIA

3 531

AFGHANISTAN

2 974

INDIEN

3 601

FINLAND

2 733

KINA

2 534

**VILKA
FLYTTAR
HIT?**

De 10 vanligaste födelseländerna
bland inflyttade till Sverige 2015.

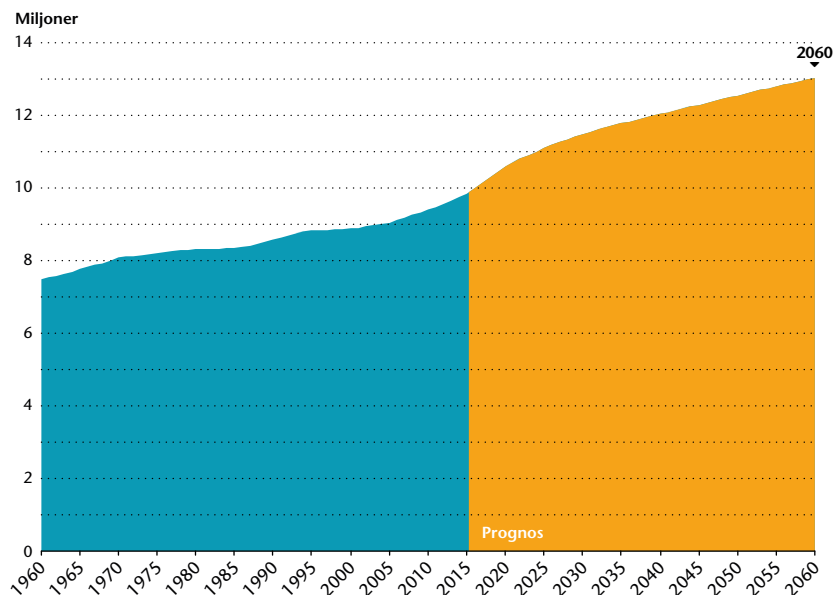
FLEST UTVANDRAR TILL

NORGE

5 073 personer utvandrade dit från
Sverige under 2015.

2060 BLIR VI 13 MILJONER

Sveriges befolkningsutveckling 1960–2015 och prognos 2016–2060.

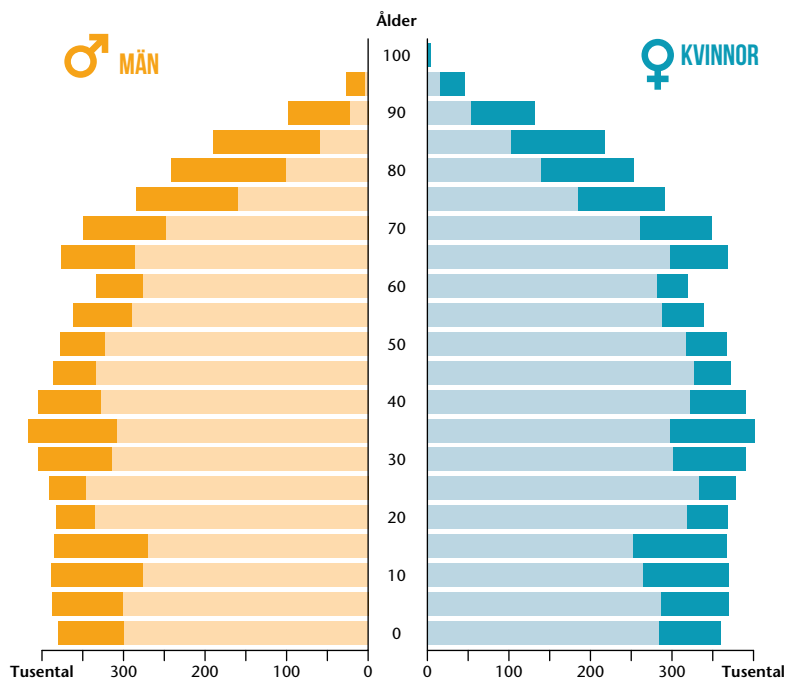
De närmaste åren väntas folkmängden öka med omkring 1,5 procent per år, enligt prognosen som SCB:s statistiker har tagit fram. Det är historiskt sett en mycket hög ökningstakt, som tidigare bara förekommit några enstaka år på 1800-talet. Vi passerar 10 miljoner invånare 2017, 11 miljoner invånare 2024, 12 miljoner invånare 2040 och 13 miljoner 2060.

ANDELEN ÄLDRE ÖKAR MEST

Befolkningens storlek fördelad på kön och ålder.

■ 2015 ■ 2060

Befolkningspyramiden visar hur stor befolkningen är i olika åldrar. Den tydligaste förändringen som man kan se om man jämför 2015 med 2060 är att andelen äldre ökar. 2015 var nästan var femte person över 65 år. 2060 kommer var fjärde invånare i Sverige att vara över 65 år.

1 **WILLIAM** **ELSA** 1
2 **LUCAS** **ALICE** 2
3 **LIAM** **MAJA** 3

ÄR DE MEST POPULÄRA NAMNEN FÖR NYFÖDDA

VANLIGASTE EFTERNAMNET 2015

ANDERSSON

241 854 PERSONER

Sök på ditt eget namn och få reda på hur många som heter som du! Q

SVERIGESIFFROR.SCB.SE/NAMNSOK

UNGA I SVERIGE

731 965

ÄR MELLAN 12–18 ÅR

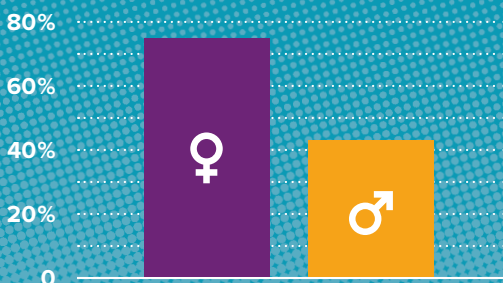
7% AV BEFOLKNINGEN

33% LÄSER BÖCKER MINST EN GÅNG I VECKAN

(16–18-åringar, 2014–2015)

STRESS

Andel 16–18-åringar som känner sig stressade
minst en gång i veckan (2014–2015)

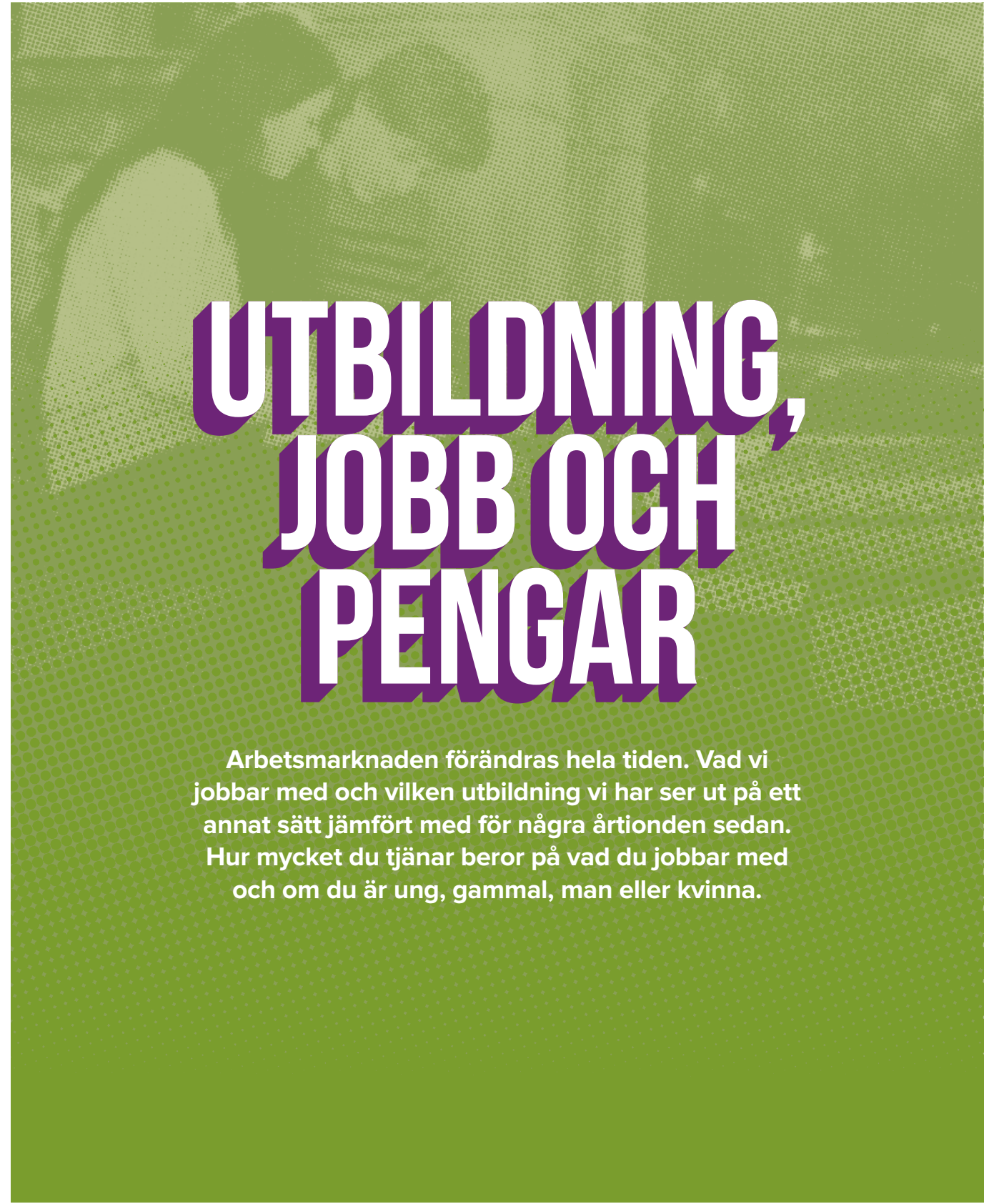
23% BOR I STOCKHOLMS LÄN

(12–18-åringar)

FRITIDEN OCH FAMILJEN

Så lever 12–18-åringarna

SVERIGESIFFROR.SCB.SE/UNGA

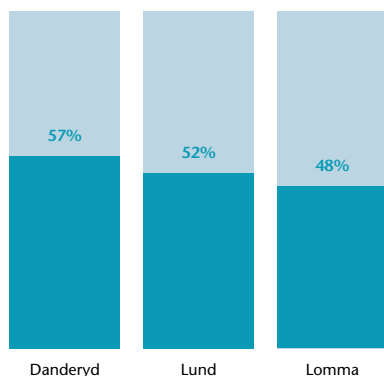
UTBILDNING, JOBB OCH PENGAR

Arbetsmarknaden förändras hela tiden. Vad vi jobbar med och vilken utbildning vi har ser ut på ett annat sätt jämfört med för några årtionden sedan. Hur mycket du tjänar beror på vad du jobbar med och om du är ung, gammal, man eller kvinna.

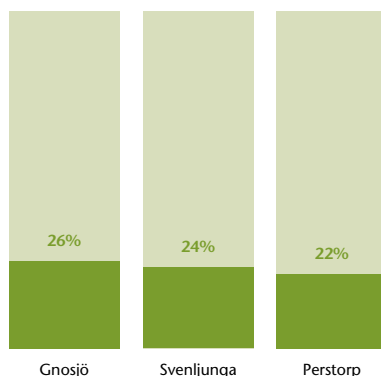
50% FLER KVINNOR

är studenter vid svenska universitet och högskolor jämfört med män. Under läsåret 2014/15 studerade 242 000 kvinnor och 162 000 män på någon utbildning på grundnivå eller avancerad nivå.

Kommuner med högst andel
högutbildade, 25–64 år

Kommuner med högst andel
lågutbildade, 25–64 år

MÅNGA PLUGGAR VIDARE I DANDERYD

Hur lång utbildning vi har ser väldigt olika ut mellan kommunerna. I Danderyd utanför Stockholm har fler än hälften läst vidare i tre år eller mer. Småländska Gnosjö har högst andel lågutbildade personer.

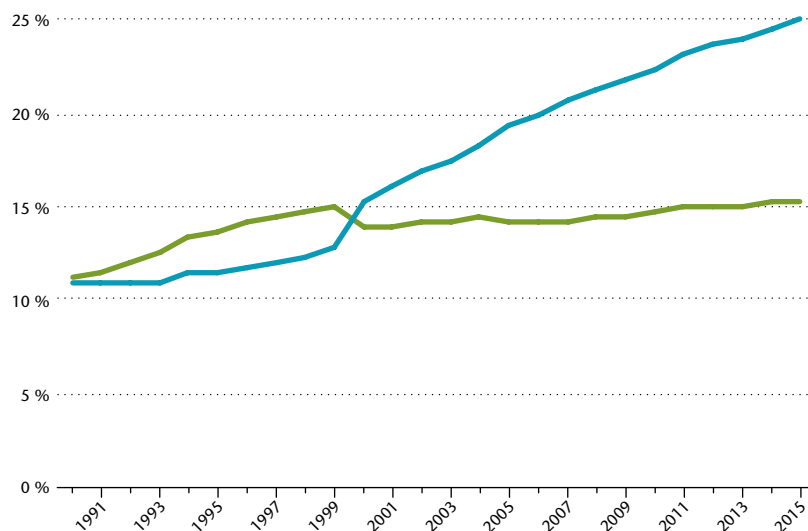
Läs mer om utbildning på sverigeisiffror.scb.se/utbildning

UTBILDNINGSNIVÅN ÖKAR

Andelen personer 25–64 år som läst vidare efter gymnasiet 1990–2015.

- Eftergymnasial utbildning, tre år eller mer
- Eftergymnasial utbildning, mindre än tre år

Utbildningsnivån har ökat mycket de senaste årtiondena. I dag har mer än var fjärde person över 25 år läst vidare efter gymnasiet i tre år eller mer. År 1990 hade bara var tionde person så hög utbildning.

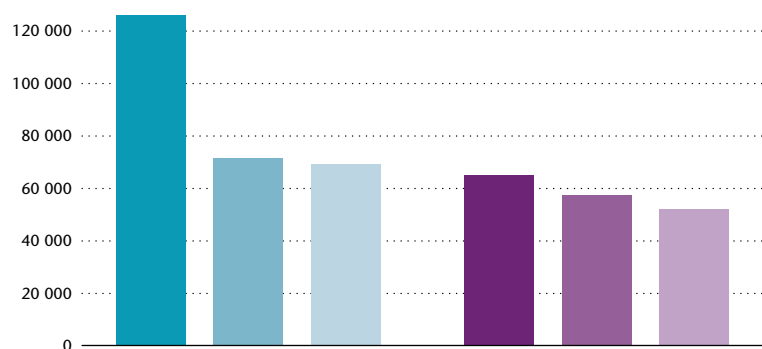

*Förändringen år 2000 beror på att statistiken då började beräknas på ett annat sätt.

SVERIGES VANLIGASTE YRKEN

Sveriges vanligaste yrkesgrupper för kvinnor och män.

Kvinnor

Undersköterskor hemtjänst, hemsjukvård och äldreboenden	126 100
Grundskollärare	71 500
Barnskötare	69 100

Män

Företagssäljare	65 000
Lager- och terminalpersonal	57 500
Lastbilsförare med flera	52 100

Den största yrkesgruppen, undersköterskor, är också en av de mest kvinno-dominerade: 93 procent är kvinnor och endast 7 procent män. Bland män är det vanligaste yrket företagssäljare. Bland de mest mansdominerade yrkena finns även brunnssbörare, takmontörer, fiskare och vvs-montörer. I de yrkena finns det bara 1 procent kvinnor.

DE ÄR YNGST OCH ÄLDST PÅ JOBBET

Det finns tydliga skillnader i ålder mellan olika yrken. Yngst är soldater som i snitt är 28 år gamla. Kafé- och konditoribiträden är också unga med en medelålder på 29 år. Äldst på arbetsmarknaden är general-, landstings och kommundirektörer och ledare inom trossamfund, som har en medelålder på 53 år.

YNGST
SOLDATER
ÄLDST
DIREKTÖRER

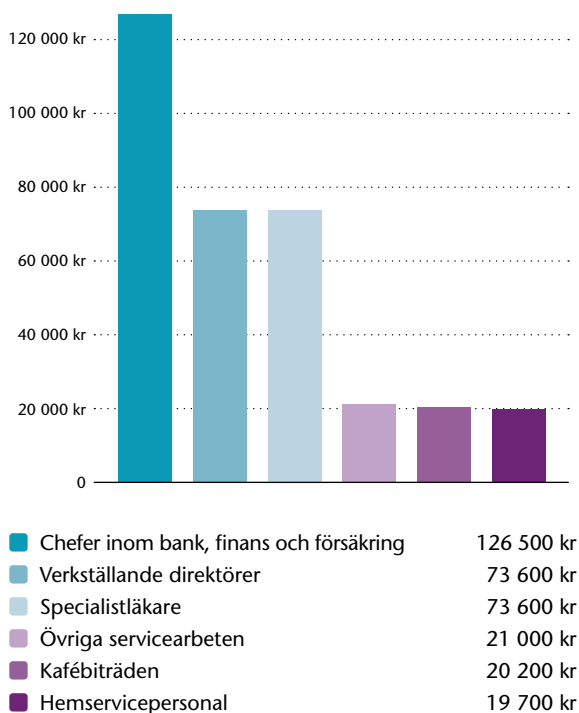
Läs mer om yrken på
sverigesiffror.scb.se/yrken

32 000 KR

är den genomsnittliga månadslönen för anställda i Sverige 2015.
Kvinnor tjänar 29 900 kronor och män 34 100 kronor i genomsnitt.

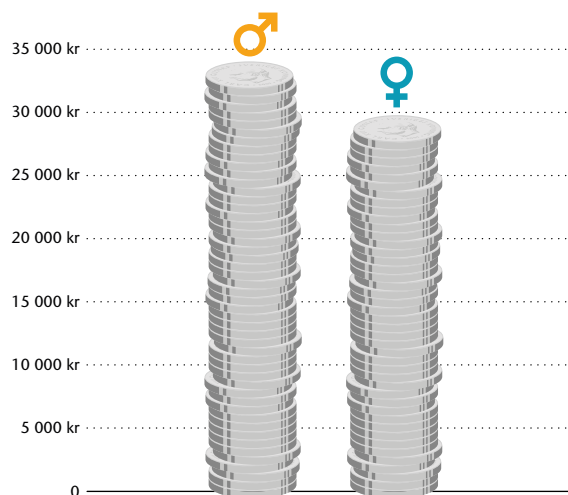
YRKEN MED HÖGST OCH LÄGST LÖN

Högsta och lägsta genomsnittliga månadslön.

KVINNOR HAR 87 % AV MÄNS LÖN

Kvinnor har som grupp lägre löner än män. Om vi jämför kvinnors och mäns löner för 2015 så tjänar kvinnor i genomsnitt 87 procent av vad män tjänar. Löneskillnaden är alltså 13 procent. En del av skillnaden beror på att kvinnor och män har olika yrken, jobbar i olika delar av arbetsmarknaden eller har olika utbildningar och arbetstid. Men resten av skillnaden kan inte förklaras genom statistiken.

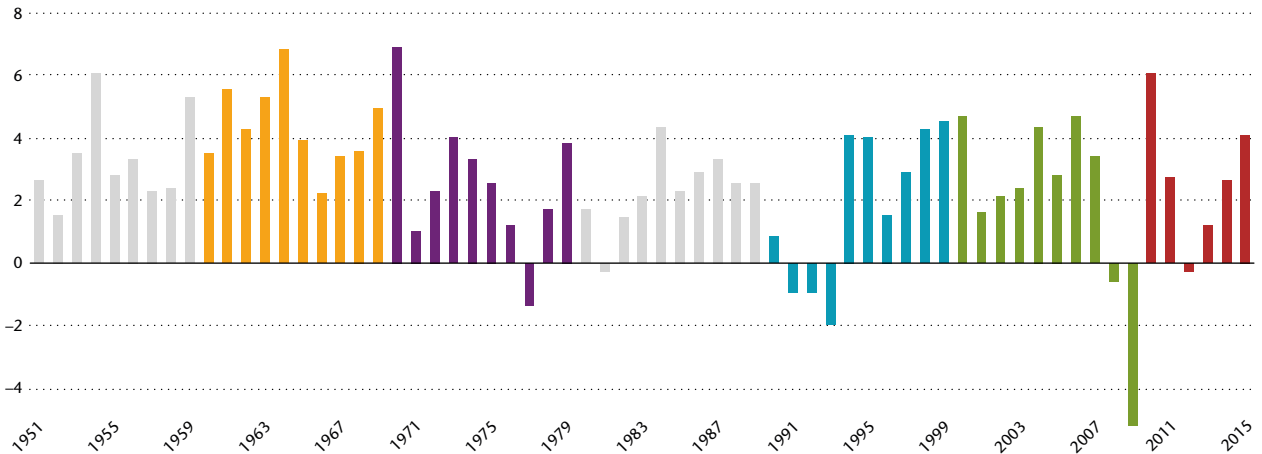

SAMHÄLLET'S EKONOMI

Hur Sveriges ekonomi går brukar mätas med bruttonationalprodukten, BNP. Den berättar inte bara om storleken på ett lands ekonomi utan även hur ett land har utvecklats. BNP är summan av allt som produceras i ett land. I Sverige var den summan 4 159 miljarder kronor år 2015, en ökning med 4,2 procent jämfört med året innan.

SÅ HAR SVERIGES EKONOMI ÖKAT OCH MINSKAT

BNP-tillväxt 1950–2015

Vi har fått uppleva flera perioder då BNP ökat svagt, och i några fall till och med minskat. Det inträffar när tiderna blir sämre och folk får mindre pengar att röra sig med. När färre personer vill köpa det företagen producerar måste företagen dra ner på sin produktion. Färre producerade varor och tjänster leder till att BNP växer långsammare, eller till och med minskar.

1960-TALET

Vid andra världskrigets slut behöver förstörda delar av Europa byggas upp igen. Eftersom Sverige inte har deltagit i kriget fungerar industrin. Den går nu på högvarv för att möta efterfrågan på till exempel maskiner, transportmedel, skog och malm. BNP växer under första halvan av 1960-talet med ungefär 5 procent per år i genomsnitt.

1970-TALET

Priset på olja stiger kraftigt på grund av internationella konflikter. Detta tillsammans med snabbt ökande löner gör att det blir dyrt att producera och att svensk industri drabbas av en kris. Industrikrisen är som värst 1977 och leder till att BNP minskar.

1990-TALET

På grund av en ekonomisk kris tappar utländska investerare förtroendet för Sveriges ekonomi och investerar sina pengar i andra länder istället. Riksbanken höjer räntan kraftigt, vilket drabbar hushåll som har lån hårt. Från 1991 till 1994 minskar BNP och Sveriges ekonomi krymper.

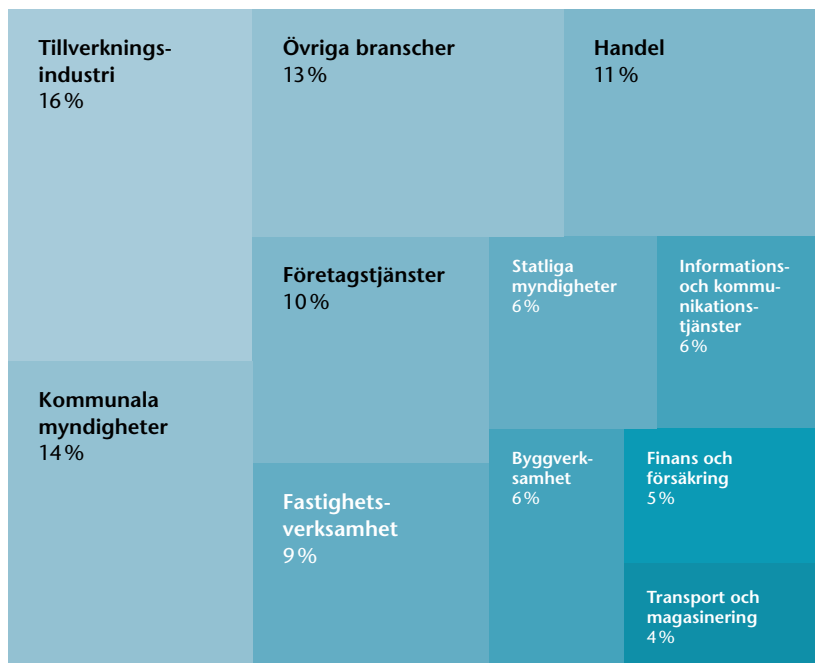
2000-TALET

På grund av privatpersoners, bankers och länders höga skulder drabbas världen av en finanskris och börserna faller världen över. År 2009 minskar BNP med över fem procent. Det är det största fallet i svensk ekonomi sedan andra världskriget bröt ut.

2010-TALET

De senaste åren har Sveriges ekonomi återhämtat sig med stigande konsumtion och stark arbetsmarknad. 2015 uppgår Sveriges BNP till 4 159 miljarder kronor, en ökning med 4,2 procent jämfört med året innan.

 Du kan läsa om fler historiska händelser som har påverkat Sveriges ekonomi på sverigesiffror.scb.se/bnp

VAD BIDRAR MEST TILL BNP?

Näringsgrenar som bidrog till Sveriges BNP 2014.

Cirka 80 procent av BNP:s värde kommer från privata företag och resterande 20 procent från den offentliga sektorn. Den offentliga sektorns del av BNP handlar till exempel om tjänster inom polisen, försvaret, vården och skolan. Under de senaste decennierna har tjänsternas andel av ekonomin vuxit på bekostnad av varornas. Det beror på att produktionen av varor flyttats till andra länder där de kan tillverkas billigare och att vi i Sverige börjat producera fler tjänster istället.

ARBETSLÖSHETEN I SVERIGE

■ Sysselsatta: 4 837 200 ■ Arbetslösa: 386 100 ■ Befolkningen i arbetsför ålder (15–74 år): 7 257 900

SCB tar reda på arbetslösheten genom att varje månad ringa drygt 29 500 personer mellan 15 och 74 år. Vi frågar till exempel om de har jobb eller inte och om de aktivt letar jobb. Som arbetslösa räknas de som kan arbeta och söker arbete, men för tillfället inte har något jobb. En person klassas även som arbetslös om den inväntar ett arbete inom tre månader och hade kunnat börja arbeta tidigare. En person som arbetar kallas vi sysselsatt. För att räknas som sysselsatt räcker det att man har jobbat minst en timme under den vecka som vi ställer frågor om i intervjun. Den som har ett arbete men är borta från det räknas också som sysselsatt. Det kan handla om att man till exempel är hemma från jobbet på grund av att man är sjuk, har semester eller är föräldraledig.

IMPORT OCH EXPORT AV VAROR

Huvuddelen av Sveriges varuhandel sker främst med Europa (EU-länderna och Norge) medan varuhandeln med övriga världsdelar är betydligt mindre.

Nästan hälften av den svenska exporten 2015 bestod av verkstadsvaror och där ingår bland annat maskiner, elektronikvaror, telekommunikation och bilar. Andra viktiga exportvaror var papper, läkemedel, oljeprodukter och livsmedel.

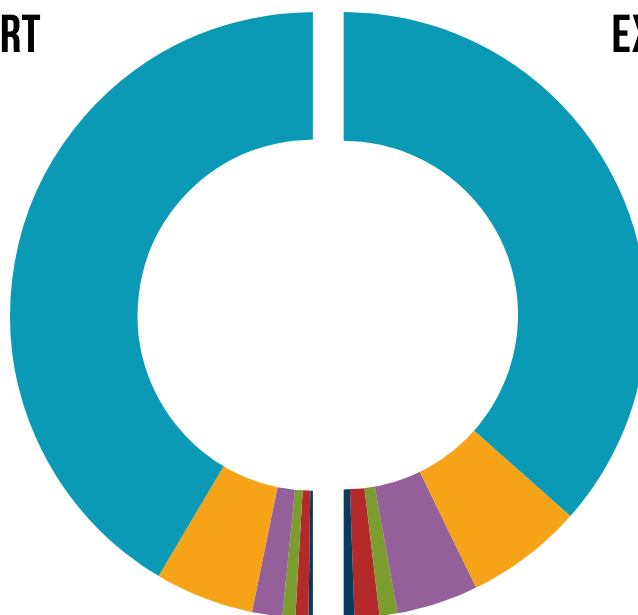
De länder som det exporterades mest varor till var Norge och Tyskland med en andel på ungefär 10 procent vardera.

Svensk varuimport 2015 bestod till cirka 45 procent av verkstadsvaror. Andra betydelsefulla importvaror var livsmedel, kläder och skor, råolja och oljeprodukter.

Från Tyskland, Nederländerna, Danmark, Storbritannien och Norge kom nära hälften av varuimporten varav Tyskland stod för den största andelen med 18 procent.

IMPORT

EXPORT

Miljarder kronor

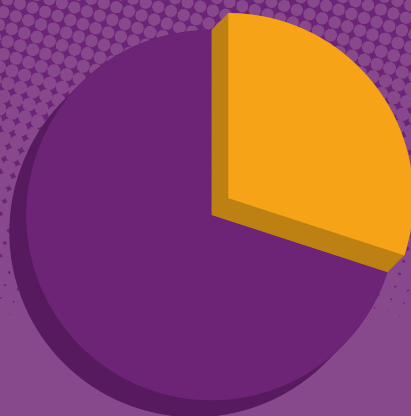
Europa
Asien
Nordamerika
Central- och Sydamerika
Afrika
Oceanien och Antarktis
Totalt

Import

977
125
35
14
11
3
1 165

Export

863
146
100
24
32
13
1 178

TJÄNSTEEXPORTEN VÄXER SNABBARE

Sveriges export

Varuexport, 70%
Tjänsteexport 30%

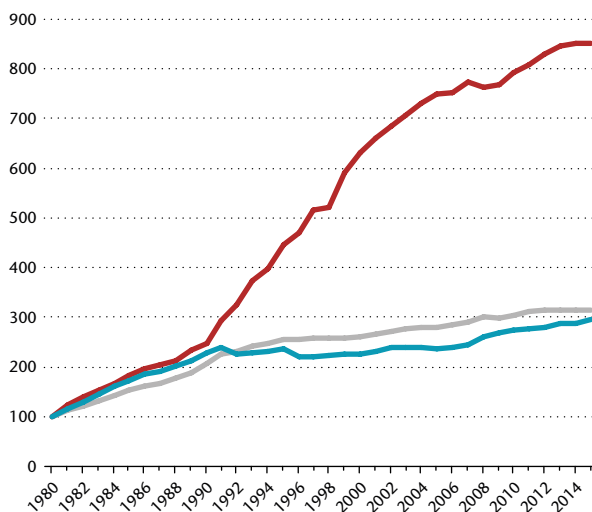
Exporten av tjänster är mindre än varuexporten och utgör bara 30 procent av den totala exporten. Däremot har tjänsteexporten under 2000-talet vuxit snabbare än varuexporten. Tjänsteexporten var 67 procent högre 2015 jämfört med 2007.

PRISUTVECKLINGEN

Konsumentprisindex 1980–2015 (1980 = 100).

Tycker du att allt blir dyrare? Hur det verkligen ser ut med den saken vet vi på SCB. Varje månad räknar vi ut konsumentprisindex (KPI). Det är ett mått som visar hur höga priserna är i Sverige och hur de har förändrats.

När vi tittar närmare på några varugrupper i KPI ser vi att vissa varor blivit mycket dyrare än andra över tid. Hälso- och sjukvård är den grupp som ökat mest i pris. Det beror på att kostnaderna för dessa tjänster har stigit varje år. Största prisökningen var under 1999. Det året genomfördes politiska beslut som gjorde att tandvård och läkemedel blev dyrare för oss konsumenter. Sedan 1980 har priserna i genomsnitt nära tredubblats i Sverige. Du skulle behöva 313 kr år 2015 för att köpa samma saker som du fick för en hundralapp 1980.

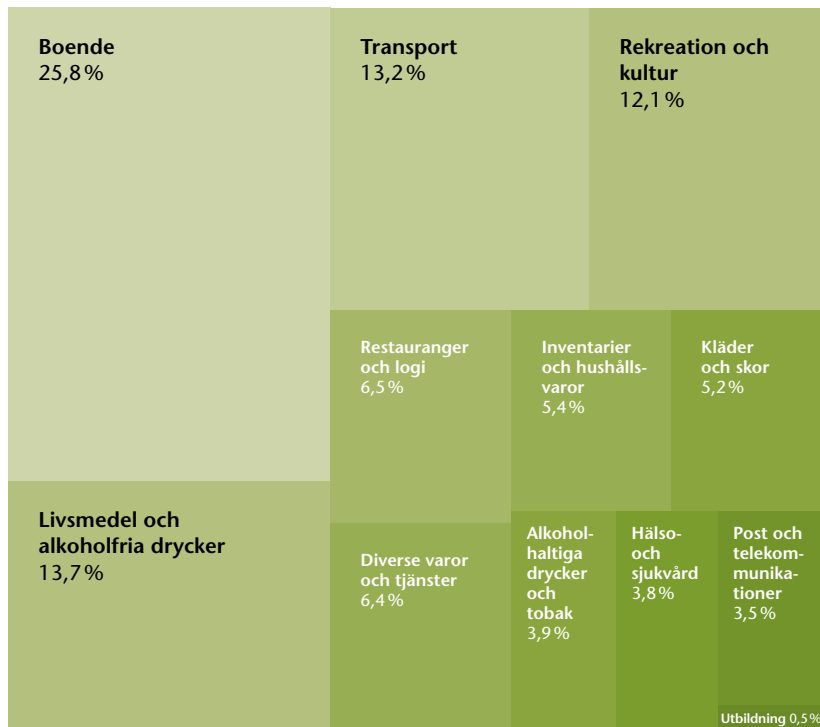

- Konsumentprisindex (KPI)
- Hälso- och sjukvård
- Livsmedel och alkoholfria drycker

* I Post- och telekommunikationer ingår fasta och mobila telefoner, men också kostnaden för att skicka post.

📌 Vad var 100 kronor värda för 20 år sen?

Kolla in vår prisomräknare på sverigeisiffror.scb.se

VAD LÄGGER VI VÅRA PENGAR PÅ?

Fördelningen av varor och tjänster i "KPI-korgen".

För att kunna mäta priserna måste SCB gå ut på stan med shoppingkorgen. Vi samlar in prisuppgifter på ett stort antal varor och tjänster som konsumeras i Sverige. När priserna sammanställs får vi fram en genomsnittlig prisnivå för hur mycket det kostar att leva. Det är konsumentprisindex (KPI). Korgen innehåller varor och tjänster i de proportioner som hushållen brukar köpa och ger på så sätt en bra bild av vad vi konsumerar i Sverige. Från grafiken kan vi utläsa att en genomsnittlig person i Sverige lägger mest pengar på boende, livsmedel, rekreation och kultur samt transporter.

FRUKT VS GODIS

SÅ MYCKET SPENDERAR VI I GENOMSNITT PÅ
FRUKT RESPEKTIVE GODIS VARJE VECKA

A stylized illustration featuring a yellow banana on the left and a red-and-white striped lollipop on the right. A blue hand is shown holding the lollipop. The background is a blue gradient with a halftone dot pattern. The price '21KR' is overlaid on the banana, and '36KR' is overlaid on the lollipop.

21KR

36KR

Per capita – försäljningen av frukt och godis är 21 respektive 36 kronor. Siffrorna gäller år 2014.
Källa: Livsmedelsförsäljning fördelat på varugrupper 2015, SCB

HUR GÖR VI STATISTIK?

Sverige var tidigt ute med statistik. Redan år 1749 togs den första befolkningssiffran fram på knappt 1,8 miljoner, vilket var betydligt lägre än vad man trodde. SCB:s uppdrag är att tillsammans med 26 andra statistikansvariga myndigheter förse Sverige med oberoende statistik om samhället. Statistik är inte exakt, men välgjord statistik beskriver verkligheten så nära man kan komma. SCB:s statistik görs utifrån vetenskapliga principer. Till exempel följer SCB vetenskapligt förankrade standarder och regler för

hur man gör bra frågeformulär. Det är också från vetenskapen vi hämtar metoder för slumpvis lottning till undersökningar, så att alla har samma chans att vara med. Annars finns en risk att statistiken blir osäker. Statistiken kan även bli osäker om det är många utvalda som inte svarar. Det är därför det är så viktigt att vara med och svara på undersökningar från SCB.

🔗 Läs mer om hur vi gör statistik på sverigeisiffror.scb.se/metod

TACK ALLA SOM BIDRAR!

Varje år får vi in över 700 000 svar från privatpersoner genom intervjuer och enkäter. Det utgör grunden för en stor del av vår statistik om Sverige. Tack alla som bidrar till pålitlig statistik om det svenska samhället!

VAR HAMNAR DINA GAMLA KLÄDER?

10 KG

textilier gör vi oss av
med i snitt varje år.

77% SLÄNGS

23% ÅTERANVÄNDS

I november släpper vi mer miljöstatistik på

SVERIGESIFFROR.SCB.SE

LÄGST MEDELÅLDER
KNIVSTA 36,5 ÅR

HÖGST MEDELÅLDER
BORGHOLM 49,6 ÅR

Nu kan du enkelt hitta statistik om din kommun!

SVERIGESIFFROR.SCB.SE/KOMMUNER

SVERIGE I SIFFROR FÖR LÄRARE

Sverige i siffror innehåller statistik om det svenska samhället. Urvalet baseras på kursplanen för samhällskunskap i grundskolan och gymnasiet. Nu finns ett paket med material för dig som är lärare.

Innehåller:

- Lärarhandledning
- Sverige i Siffror
- Quiz
- Affisch
- Klistermärken

Beställ kostnadsfritt på
SVERIGESIFFROR.SCB.SE/SKOLA

Statistiska centralbyrån
Statistics Sweden

 [statistiskacentralbyranscb](https://www.facebook.com/statistiskacentralbyranscb) [statistiska_centralbyran_scb](https://www.instagram.com/statistiska_centralbyran_scb) [@sverigeisiffror](https://twitter.com/sverigeisiffror)